

Minimumsplan

seksualundervisning i Kristiansand

I Norge er deler av seksuell helse og seksualundervisning pensum i naturfag på barneskole, ungdomsskole og videregående. Dette innebærer foreløpig å lære om pubertet, kropp og sex. Likevel føler mange elever på et mangel på undervisning, informasjon og åpenhet. Undervisningen varierer fra skole til skole, og avhenger av læreren. Mange lærere som underviser seksualundervisning er ukomfortable med det, eller har ikke nok pedagogisk eller generell kompetanse i faget. Dette er svært problematisk, og kan skape alvorlige konsekvenser for barn og unge.

Ungdommens bystyre ønsker derfor å innføre et krav på en minimumsplan for seksualundervisning i Kristiansand kommune, slik at alle barn og unge får dekket behovet for en trygg seksuell helse og god opplæring. Det er også viktig å påpeke at dette ikke kun skal foregå i "uke 6", men ellers i året og. Under her er punktene vi mener alle barn og unge har krav på å lære om gjennom sin skolegang.

Seksualundervisningen skal treffe alle barn og unge. For å gjøre det lettere for lærere å tilpasse seg aldersgruppen har vi lagt ved alderstrinn i norsk skolegang. Vi har valgt de alderstrinnene vi mener er mest aktuelle for alderstrinnene. Punktene gjelder for alle, men skal tilpasses til ulike aldre.

Dette bør alle lære om:

Helsetjenester

7. klasse og oppover

I dagens samfunn ser vi at mengden mennesker som strever med psykisk helse øker. Flere barn og unge får diagnoser i ung alder, og igangsatt hjelp for å takle utfordringer, spesielt etter pandemien. Likevel, ser vi mange som strever med psyken, og ikke nødvendigvis hører til en spesifikk diagnose eller utredelse. Dette kan være svært vanskelig for barn og unge. Heldigvis finnes det mange organisasjoner, tiltak og voksne som jobber med helsetjenester tilpasset dette. Vi opplever at mange ungdommer strever og vil ha hjelp, men ikke vet hvor de skal gå. Samtidig bemerker vi oss alle som har et godt tilpasset tilbud nettopp for dette. Derfor ønsker vi å tilføye informasjon om ulike helsetjenester og tilbud i læreplanen i Kristiansand kommune, slik at det er lettere tilgjengelig for barn og unge å rekke ut og få hjelpen de behøver.

Porno

4. klasse og oppover

Statistikken på antall barn og unge som ser og er avhengig av porno øker stadig. Derfor er det viktig at barn og unge får muligheten til å reflektere rundt etiske dilemma og lære om slaveri og voldtekt innenfor pornobransjen. Utallige ganger har unge opplevd en urealistisk versjon av sex. Dette er med på å skape press i samfunnet og setter en urealistisk standard til både kropp og sex. Dette kan forhindres ved å spre informasjon om hvordan pornobransjen fungerer, og at det i store deler av bransjen drives av slaveri og mennesker i beruset tilstand. Poenget er ikke nødvendigvis å forebygge at unge ser på porno, men hvis de ønsker, så er de klar over hva de ser på og at det ofte er urealistisk.

Kvinnens syklus

4. klasse og oppover

I den seksualundervisningen som allerede er, får de fleste relativt god opplæring om menstruasjon. Likevel, er det svært mange som mangler informasjon om syklusen til kvinner, og hvordan det fungerer. Dette handler om å bli kjent med sin egen og andres kropp, og forstå hvordan den fungerer. Det vil hjelpe å forklare hvordan ulike faktorer påvirker en kvinnes psykiske og fysiske tilstand. Undervisning bør inkludere bivirkninger og spekteret av dem. Det er også viktig at alle kjønn lærer om dette, slik at alle har mer forståelse og kan tilpasse seg syklusen. Å lære om syklus kan forhindre ufrivillig graviditet.

Seksualitet, kjønnsidentitet og mangfold

1. klasse og oppover

De siste tiårene har det vært store fremskritt innenfor anerkjennelse av skeive og transpersoner. Dette ble naturlig fulgt opp av at flere ble opplyst om hva det ville si å være skeiv eller transperson. Dessverre ser vi ikke den samme endringen i seksualundervisningen. De største seksuelle gruppene burde gjennomgås. I Norge er Ca. 7% skeive'. Dette gjelder alle de forskjellige alders-demografiene, men spesielt for unge. I følge SSB så er rundt 11% av unge voksne mellom 18-24 skeive'. (11% fikk dårlig undervisning og dette burde bedres hos fremtidige generasjoner). Unge trenger å få vite om de forskjellige kjønnene og at det går fint å være den du er uavhengig av kropp. Vi trenger større aksept og informasjon om mangfold.

Trygg sex i ulike forhold

7. klasse og oppover

Norge er bygget opp av en rekke forskjellige seksuelle, kulturelle, kroppslige og kjønnslige minoriteter. Noen av disse minoritetene har et behov for alternativ seksualundervisning. Derfor burde alle lære om trygg sex i ulike forhold. Dette inkluderer sex i forhold hvor en eller flere parter har en funksjonsnedsettelse eller er skeive. Den burde også ta høyde for de forskjellige kulturene Norge består av. Selv om disse gruppene er minoriteter trenger de trygg og troverdig informasjon. Eksempelvis har mange homofile aldri heterofil sex, men trenger i stedet å lære om

trygg sex mellom to av samme kjønn. Dette mener vi at det er for lite av i skolen. Hvis vi regner at 7% av befolkningen er skeive betyr det at i en stor klasse på 29 elever er rundt 2 være skeive'. I tillegg til antallet barn som har en funksjonsnedsettelse burde dette være nok til at alle i klassen skal ha om trygg sex i de forskjellige forholdene. Det har gått for lenge med en nesten utelukkende heterofil og "standardisert" seksualundervisning og vi ønsker oss en endring.

Voldtekt og gjenkjennelse av beruset tilstand

8. klasse og oppover

Noe av det viktigste man burde lære om i seksualundervisningen er voldtekt. Informasjon om seksuelle overgrep kan virke forebyggende mot overgrep og voldtekter. Det vi savner av informasjon er kunnskap om hvordan man skal gjenkjenne noen i beruset tilstand. Dette er basert på at mange voldtektssituasjoner oppstår når en eller flere parter er beruset. Vi vet at en del unge benytter seg av rus og ofte sammen med andre. Derfor burde vi kunne gjenkjenne om noen er for beruset til å samtykke. Det kan også være praktisk å gjennomgå ulike typer rusmidler som ofte forbindes med festkultur blant unge.

Kjønns- sykdommer, hygiene og prevensjon

8. klasse og oppover

Av seksuelt aktive unge har 5% klamydia til en hver tid⁴. Dette er bare en av flere kjønns sykdommer. Derfor er det enormt viktig for unge å kunne gjenkjenne tegnene på forskjellige kjønns sykdommer, konsekvensen av den og behandlingsalternativer. I tillegg til dette må prevensjon gjennomgås på en nøyaktig måte. Dette har en del allerede i pensum, men det er viktig å nevne i kjønns sykdommer i forhold til prevensjon. Ulike bivirkninger av de mest brukte prevensjonsmidlene og andre hormonfrie prevensjonsmidler må gjennomgås. Det er også viktig å gjennomgå hygieniske prinsipper rundt seksuell helse. Dette burde inkludere informasjon om kjønnsorgan, hygiene rundt og etter samleie og grunnleggende hygiene.

Onani og avhengighet

5. klasse og oppover

Det varierer sterkt når unge begynner å utvikle seg og være nysgjerrig på egen kropp. Dette fører med at unge for eksempel onanerer. Det er bra at unge er nysgjerrige og blir kjent med egen kropp, og det er viktig at det ikke er skambelagt eller vinkles negativt i seksualundervisningen. Samtidig er det viktig at unge forstår at det er en risiko for å bli avhengig, og at det går an å få hjelp dersom det er tilfellet. Dette burde inkludere informasjon om praksisen rundt onani og orgasme.

Grenser, egen kropp og kroppspress

Barnehagen og oppover

Mange ungdommer legger stort fokus på kroppspress og egne grenser. Det er utrolig viktig for seksuell helse å kunne føle seg komfortabel i egen kropp. Grenser handler om å kjenne seg selv, hva man er komfortabel med og når man kan si nei eller stopp. Det er ikke bare viktig å lære om egne grenser, men også hvor andres grenser går og at man skal respektere det. Det er viktig å forstå kroppspress og hvordan man føler seg i egen kropp

ettersom mange kjenner på å passe inn i samfunnsnormen. Informasjon om grenser bør inkludere ulike kulturelle aspekter og religioner. Samtidig er det viktig å gjennomgå ubalansen i makt mellom barn og voksne i tillegg til hvordan man kan sette grenser. Å ikke lære om grenser, egen kropp og kroppspress, kan det føre med konsekvenser som voldtekt, ufrivillig graviditet, negativt selvbilde og en rekke andre negative effekter. Derfor er dette et punkt vi mener er viktig å gjennomgå i seksualundervisningen, både for å unngå negative situasjoner, men også for å skape åpenhet.

Sexting og deling av nakenbilder

6. klasse og oppover

Ungdom får ofte god informasjon om lovverket i forhold til nakenbilder og aldersgrenser. Likevel, mener vi at unge også trenger informasjon om hvorfor det er slik at man kan eller ikke kan dele nakenbilder. Unge har også et behov for å kunne få muligheten til å lære om f. eks. sex i avstandsforhold eller hvordan man på en trygg måte kan dele nakenbilder eller sexting hvis ønskelig.

Seksualundervisningen må undervise flere sider av en sak, og ikke subjektive eller personlige meninger til den som underviser. Derfor mener vi seksualundervisningen burde inkludere sexting og nakenbilder. Det er tross alt bedre at unge sender nakenbilder på en forsvarlig måte ved hjelp av seksualundervisning enn at de ikke er klar over de ulike sidene ved å sende slike bilder.

Hvis man treffer alle med den gode og presise informasjonen de trenger kan det hindre voldtekter, stoppe spredning av kjønns sykdommer, hindre uønskede graviditeter og hjelpe den enkelte med å forstå sin egen kropp på en bedre måte. Det er derfor vi i Ungdommens Bystyret synes det er på grensen til absurd at man hører historier om at seksualundervisningen blir hoppet over, eller kortet ned, grunnet ting som at man ligger etter i pensum eller lignende.

Det er også grunnleggende urettferdig at seksualundervisningen varierer så mye fra klasse til klasse og fra skole til skole. Hvordan kan man forvente at unge som går ut av skolen i dag skal kunne like mye om kropp, helse, grenser, prevensjon og alle andre temaer som inngår i seksualundervisningen når alle elever ikke får det samme tilbudet?

Nedprioriteringen av seksualundervisningen mener vi er noe som gjør at noen elever har om dikt i stedet for samtykke, funksjoner i stedet for trygg sex og kvadratsetninger i stedet for hvor man skal henvende seg når noe har skjedd.

Om lærere ikke er komfortable med å holde seksualundervisningen så må andre holde den. Seksualundervisningen må prioriteres over alle andre fag. Spesielt, men ikke kun, i uke 6.

Kilder:

1. Statistisk Sentralbyrå (SSB). (2021, 26. Januar). 1 av 3 skeive lite tilfreds med egen psykisk helse. Hentet fra: [https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/1-av-3-ske_ive-lite-tilfreds-med-egen-psykisk-helse](https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/1-av-3-ske-ive-lite-tilfreds-med-egen-psykisk-helse)
2. Gjellan, M. Melsom, P. (2017, 11. Mai). Unge misfornøyde med seksualundervisninga: – Lærer ikke om voldtekt på skolen. NRK. Hentet fra: https://www.nrk.no/norge/unge-misfornoyde-med-seksualundervisninga_-_laerer-ikk-e-om-voldtekt-pa-skolen-1.13503309
3. <https://sexogsamfunn.no/>
4. Ung.no.(2022, 6. Februar). Fakta om Klamydia. Hentet fra:[https://www.ung.no/helsa-di/kjonnssykdommer/1835 Fakta om klamydia.html](https://www.ung.no/helsa-di/kjonnssykdommer/1835-Fakta-om-klamidia.html)
5. https://www.medietilsynet.no/globalassets/publikasjoner/barn-og-medier-undersokels-er/2020/200526-delrapport-5-ungdoms-erfaring-med-porno-pa-nett_barn-og-medier-2020_.pdf

